

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0456

<i>šablona</i>	<i>výstup</i>	<i>vzdělávací oblast</i>	<i>tematická oblast</i>
III/2 13.	20 DUM	stomatologická protetika	celkové protézy
<i>autor</i>	<i>téma</i>		<i>Kód</i>
Trnečka Lukáš	Celkové protézy – fixace modelů do artikulátoru		VY_32_INOVACE_750
<i>vypracováno</i>	<i>Klíčová slova</i>		<i>Učební materiál</i>
1.9.2013	Artikulátor, šablona, okluzní rovina, hřebenová linie		Pracovní list

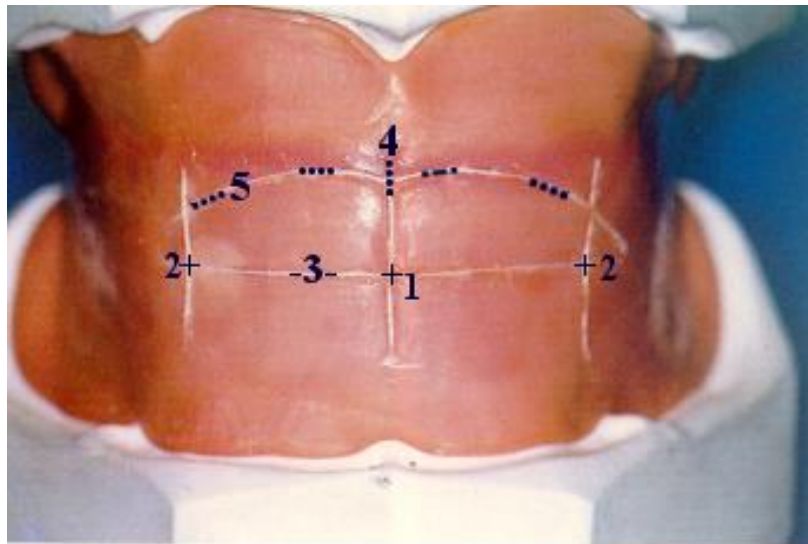
Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Lukáš Trnečka. Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Celkové protézy – fixace modelů do artikulátoru

Celkové protézy lze zhotovovat pouze způsobem nepřímým, to znamená podle modelu situace. Model horní čelisti a model dolní čelisti je nutné podle skusových šablon připevnit k ramenům artikulátoru.

Na skusových šablonách jsou zaznamenány údaje potřebné pro stavění umělého chrupu:

1. řezákový bod
2. špičákové body
3. okluzní rovina
4. střední čára
5. linie úsměvu

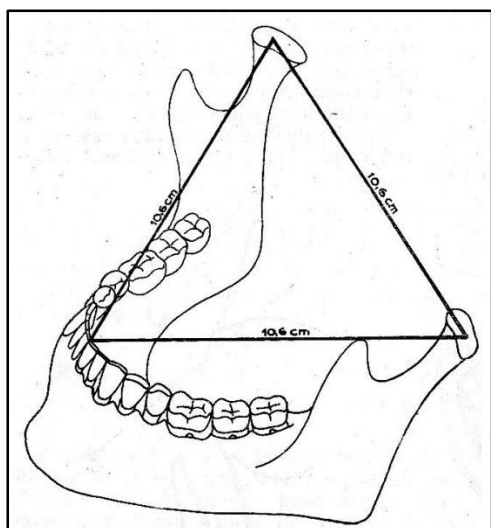
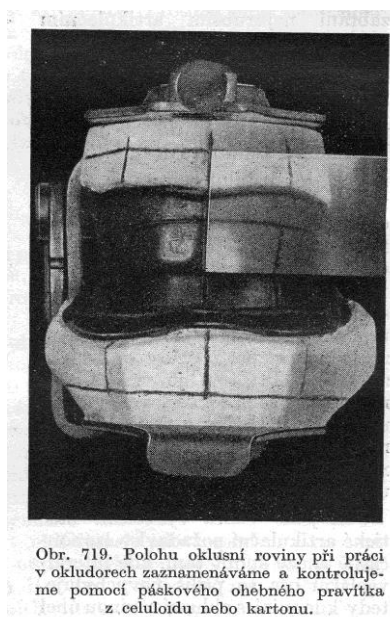
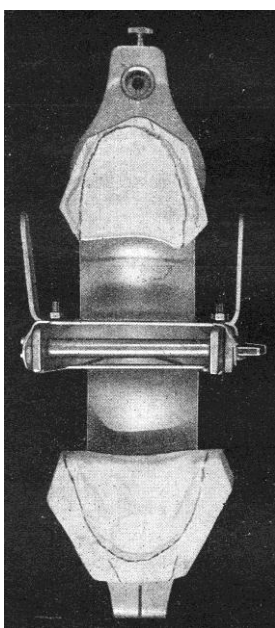

potřebné údaje na skusových šablonách

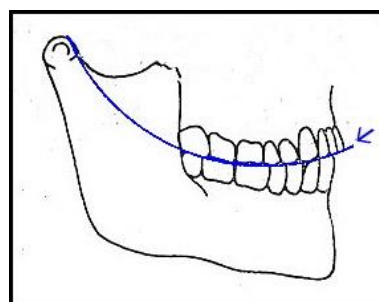
Fixace modelů do artikulátoru se provádí pomocí alabastrové sádry. Hrot na aretační tyčince artikulátoru se musí dotýkat řezákového bodu na šablonách, okluzní rovina musí být rovnoběžná s Bonwillovým trojúhelníkem vyznačeným na artikulátoru. (Jeho vrcholy jsou zářezy nebo značky na ramenech artikulátoru a vrcholem třetím je hrot na aretační tyčince. Tento trojúhelník lze vyznačit natažením gumičky.)

Po ztuhnutí sádry je nutné na sádrové modely přenést:

1. okluzní rovinu
2. špičákové body
3. hřebenovou linii
4. průběh předozadního zakřivení dolního alveolu

Bonwillův trojúhelník

Speeova křivka

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Lukáš Trnečka. Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

slovníček

- Bonwillův rojúhelník** → rovnostranný trojúhelník o straně 10,6cm, jehož vrcholy tvoří řezákový bod a hlavice čelistních kloubů
- řezákový bod** → průsečík okluzní roviny se střední čarou
- špičákové body** → průsečíky dlouhé osy horních špičáků s okluzní rovinou; též body, kde se okluzní roviny dotýká čára vzniklá rozpůlením úhlu sevřeného nosolící rýhou a odstupem křídle nosního; špičákové body určují šířku frontálního úseku a tím i šířku prefabrikovaných zubů při stavění celkových protéz
- okluzní rovina** → rovina, která tečje řezákový bod, špičákové body a vrchol mezio-palatinálního hrbolku prvního horního moláru; je rovnoběžná s linií **bipupilární** (prochází středy očnic) a linií **nasoaurikulární** (prochází dolním okrajem nosní přepážky a dolním okrajem zevního zvukovodu)
- střední čára** → vertikální osa obličeje, která jej dělí na levou a pravou polovinu; probíhá mezi horními velkými řezáky a společně s okluzní rovinou tvoří tzv. protetický kříž
- Speeova křivka** → výseč kruhu se středem v očnici a poloměrem 10,6cm; tvoří předozadní zakřivení zubních oblouků, napomáhá rovnoměrnému převodu žvýkacího tlaku na menší horní čelist
- hřebenová linie** → spojnice nejvyšších míst na alveolu

Kontrolní otázky:

1. Jaké údaje zaznamenává stomatolog na skusových šablonách?
2. Co je to Bonwillův trojúhelník?
3. Definiujte pojem okluzní rovina:
4. K čemu slouží špičákové body?

*****

BITTNER J. akolektiv, *Zhotovování stomatologických protéz*. Učebnice pro zdravotnické školy. 1. vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství 1985 08-030-85

VOLDŘICH, MAREŠ, ADAM, *Umělé zubní náhrady*. 1. vydání Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, n.p., 1962. 08-060-62